Anul al 58-lea
12 Pagini

EXEMPLARUL { In România 3 lei / In străinătate 6 lei
Taxa poştală plătită în numerar conform aprobării Dir. G.le P. T. T. Nr. 24.464/939

Nr. 135 Joi 22 Mai 1941
12 Pagini

BIBLIOTECA CENTRALA „ASOCIAŢIUNII" SIBIU

ABONAMENTE IN ŢARA Lei 200 pe 3 luni Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80 In străinătate în raport cu tariful poştal şi valuta

UNIVERSUL

ABONAMENTE IN ŢARA pe un an la UNIVERSUL COPIILOR ZIARUL CĂLĂTORIILOR, VESELIA, RADIO UNIV. şi UNIV. LITERAR câte 220 lei
UNIV.-SPORT 500 lei

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar: „UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

CELE DIN URMA ŞTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ŞI TELEFONICE
REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA: BUCUREŞTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACŢIE: 3.30.15

DIRECTOR ŞI ADMINISTRATOR DELEGAT STELIAN POPESCU

INTERESE LOCALE

Prin noul regim de organizare a muncii, se institue, pe lângă obligativitatea lucrărilor de interes naţional, şi munca de folos obştesc cu caracter local, sub îndrumarea prefecturilor şi a organelor administrative, cari, după ce vor întocmi programul de activitate pentru fiecare comună şi sat, vor purta de grijă să fie şi realizat.

Este un adevăr verificat şi dela care nu trebue să ne depărtăm. Viaţa satelor, oricâte sforţări s'ar face sub raportul pregătirii culturale a păturii rurale, nu se poate ridica la un nivel superior, dacă nu se ajunge şi la o desvoltare economică, singura care poate să asigure condiţiuni de bună stare pentru ţărănime şi în acelaş timp un spor de avuţie în economia naţională.

Desvoltarea economică în mediul rural e legată însă de o seamă de cerinţe, fără împlinirea cărora propăşirea întârzie să se realizeze.

E nevoe în primul rând să se creeze în lumea satelor acea atmosferă de înţelegere din partea ţărănimii muncitoare că o reală şi susţinută intensificare a producţiei, fie în agricultură, fie în creşterea vitelor sau a livezilor, foloseşte nu numai interesului individual, ci constitue o bogăţie şi pentru ţară. Munca fiecăruia şi a tuturora la un loc, făcută cu stăruinţă în toate domeniile de activitate, ajută natiunii să se ridice din greutăţile prin care trece. Concepţia simplistă: „produc atât cât îmi trebue mie", nu-i nici patriotică şi-i lipsită şi de valoare morală.

Cel care produce mult, peste nevoile lui, are şi avantajul câştigului de pe urma muncii sale şi împlineşte şi o cerinţă a economiei generale a ţării. Acest spirit de solidaritate şi de cooperare la nevoile ţării trebue să conducă pe toţi în ceasul de faţă.

Ridicarea economică a satelor este apoi în funcţie şi de lucrările de interes local, făcute în comun de bunii gospodari.

Repararea drumurilor şi podurilor, ca să poţi asigura în bune condiţiuni transportul produselor, curăţirea islazurilor de mărăcini, stârpirea omizilor cari distrug pomii, ca şi a animalelor şi păsărilor vătămătoare ogoarelor, sunt lucrări pe care dacă locuitorii satelor le-ar face în comun, n'ar avea decât de câştigat de pe urma lor.

Satele ar avea altă înfăţişare, dacă pe marginea drumurilor s'ar sădi pomi fructiferi, s'ar îngriji fântânile, s'ar împrejmui curţile şi s'ar face grădini în faţa fiecărei case.

Sunt sate, din nenorocire, în care, pe vreme de ploaie, drumurile fiind aşa de rele, nu poţi ieşi cu carul cu boi. Sătenii asistă impasibili la această stare de lucruri, când ar putea, cu puţină bunăvoinţă, în interesul lor, să aducă piatră şi s'o aştearnă dealungul drumurilor.

Lipseşte însă spiritul de iniţiativă şi de solidaritate.

Munca de folos obştesc va avea darul să trezească interesul comun, că lucrând pentru sat, se lucrează pentru nevoile fiecăruia şi ale tuturor, în vederea asigurării unor condiţiuni mai bune de viaţă.

VERIFICAREA SIRENELOR DE ALARMĂ DIN CAPITALĂ

COMUNICAT

Se aduce la cunoştinţa publicului, că în cursul zilelor de 20, 21, 22 şi 23 Mai, se vor verifica una câte una sirenele de alarmă depe raza Municipiului Bucureşti.

In după amiaza de 23 Mai se va face un exerciţiu de ansamblu de darea şi încetarea alarmei.

Publicul nu va fi alarmat Nu încetează nici o activitate.

Cercurile competente germane satisfăcute de relaţiile cu Turcia

Berlin, 19 (Rador). — Corespondentul agenţiei „Stefani" transmite:

Din cercurile competente se declară că ele sunt pe deplin satisfăcute în ce priveşte relaţiile dintre Germania şi Turcia.

Pe de altă parte, o satisfacţie analogă este exprimată şi de mai multe ziare dela Ankara.

Ultimele declaraţii şi constatări ale guvernului turc au contribuit, fără îndoială, să limpezească în mod suficient poziţia guvernului dela Ankara faţă de Berlin.

TRATATUL DE GARANŢIE ŞI COLABORARE ITALO-CROAT

Acum aproape 23 ani, la 17 Octombrie 1918, se constituia la Zagreb „Comitatul Central al Consiliului Naţional al Serbilor, Croaţilor şi Slovenilor" din fosta monarhie austro-ungară, iar o lună mai târziu, la 19 Noembrie 1918, acest comitat hotărăşte unirea teritoriilor Croaţiei-Sloveniei, Dalmaţiei, Bosniei-Hertzegovinei şi Sloveniei cu regatul sârbesc şi formarea unui stat unic al sârbilor, croaţilor şi slovenilor.

Douăzeci şi trei de ani mai târziu, după sforţări pentru sudarea acestor diferite ramuri familiare şi care, după cum se constată azi, n'au reuşit de cât aparent, mişcarea naţionalistă croată, atrasă de civilizaţia latină, a preferat o independenţă izolată de ce'elalte ramuri ale arborelui slav-balcanic şi încadrată juridiceşte şi politiceşte în orbita civilizaţiei romane.

Dacă în trecutul istoric al poporului croat s'au înregistrat de repetate ori manifestări de solidaritate de origine cu slavii balcanici şi tendinţe pentru o unitate politică, nu este mai puţin adevărat că croaţii ca şi sloveni şi dalmaţienii au fost influenţaţi în mod simţitor de civilizaţia occidentală. Imbrăţişând religia catolică-romană şi adoptând alfabetul latin, s'a creiat între croaţi şi sârbi, ortodoxi şi influenţaţi de cultura bizantină, o sensibilă demarcaţiune, care de pe tărâmul spiritual şi cultural a trecut repede şi pe cel politic. Această separaţiune a devenit definitivă în 1059 şi a durat aproape nouă secole. După câteva decenii de influenţă latină, Croaţia, care îşi păstrase o autonomie administrativă, ca şi Slovenia şi Dalmaţia, a intrat întâi sub dependenţa Ungariei şi apoi a Austro-Ungariei pierzându-şi, în mod complet, independenţa şi rămânând astfel până către sfârşitul războiului mondial. Dar, pierderea independenţei n'a însemnat şi pierderea sentimentului şi caracterului naţional, care, de câte ori a putut şi cu toate greutăţile atât de cunoscute şi atât de mari pe cari seculara dominaţiune străină le opunea, s'au menţinut şi s'au afirmat. Dela planul napoleonian de a îngloba şi Croaţia, pe atunci regat autonom cu capitala la Zagreb şi cu dieta el, dela luptele duse de poporul croat pentru salvarea independenţei lui, trecând prin luptele date în comun cu sârbii la 1848 contra ungurilor şi prin acea iluzie de libertate pe care a căpătat-o după bătălia dela Solferino şi care a dispărut după Sadova — Croaţia a cunoscut multe neajunsuri, multe dureri naţionale, multe înfrângeri ale mişcărilor ei iridente.

Şi dacă în decursul sforţărilor ei naţionaliste, ea adeseori şi de cele mai multe ori a fost alături de Serbia, nu este mai puţin adevărat că, în trecut ca şi în vremea din urmă, a existat între cele două popoare certuri fiindcă sârbii voiau ca blocul iugoslav să se concretizeze în jurul Belgradului, pe când croaţii, pe temeiul civilizaţiei lor occidentale, considerau Zagrebul ca indicat să fie centrul unităţei iugoslave.

Dar toate acestea azi sunt circumscrise în cadrul istoric.

Prezentul apare cu totul deosebit de acest trecut în care oazele de libertăţi au fost înecate de seculare dominaţii străine.

Croaţia are astăzi forma juridică şi politică a unui regat independent — iar hotărîrea de a oferi Coroana unui principe italian a fost desigur o consecinţă a acceptărei ei anticipate a ordinei noui pe care Puterile Axei au fixat-o pentru regiunea balcanică, lăsând Croaţia şi regiunea

(Continuare in pagina 2-a)

M. SA REGINA MAMĂ ELENA

ZIUA NUMELUI M. SALE REGINA ELENA

Ziua M. S. Regina Elena, mama tânărului nostru Rege, nu e numai o sărbătoare de familie, ci o zi de bucurie pentru ţara întreagă, care şi-a împletit destinele cu Dinastia sub a cărei oblăduire s'au desfăşurat cele mai de seamă fapte din Istoria României moderne.

Atentă la toate suferinţele şi amărăciunile poporului, Regina Mamă care a ştiut prin Ea însăşi ce este suferinţa, simte legătura trainică dintre neamul atât de greu încercat şi Coroana care reprezintă simbolul stabilităţii şi al continuităţii.

Grija deosebită pe care de la venirea Sa în ţară, a pus în opera de alinare, de mângâere, de sprijin şi de ajutorare, a creiat în jurul fiinţei Sale, un nimb de samariteană bunătate, mereu prezentă ori unde e vorba să atenueze o durere, să şteargă o lacrimă, să aducă în suflete razele întremătoare ale speranţelor.

Respectoasa dragoste a tuturor, veneraţia sinceră pe care o are românismul întreg, unanimele urări de fericire, sunt manifestările unor sentimente reale, adânc săpate în inimile noastre.

In înţelepciunea Sa, M. S. Regina Elena va găsi, suntem siguri, resursele de reazem, de îmbărbătare pentru regalul Său fiu, care şi-a început domnia în împrejurări deosebit de grele, în clipele când se sfărâma actul cel mai important al năzuinţelor noastre permanente, unirea.

Această misiune pe care i-a hărăzit-o Destinul, este cu atât mai uşor de adus la îndeplinire când se întemeiază pe o indiscutabilă şi încercată iubire a unui popor, ale cărui dorinţi faţă de cârmuirea supremă le rezuma, de mult, Mihail Kogălniceanu, la suirea pe tron a primului Domnitor al ţărilor româneşti unite:

„Fă ca legea să înlocuiască arbitrarul; fă ca legea să fie tare, iar tu, Măria Ta, ca domn, fii bun, fii blând.

„...Fă dar ca domnia Ta să fie cu totul de pace şi de dreptate; împacă patimile şi urile dintre noi şi reintrodu în mijlocul nostră strămoşeasca frăţie.

„Fii simplu Măria Ta, fii bun, fii domn cetăţean; urechea Ta să fie pururea deschisă la adevăr şi închisă la minciună şi la linguşire".

Spre tânărul nostru Rege se îndreaptă nădejdile de mai bine ale neamului întreg; bucuriile Lui sunt ale ţării, năzuinţele ţării sunt şi ale Lui, iar în dârzenia bărbăteştilor hotărîri ce va trebui să ia, se va inspira din acea înţelegătoare linie de conduită pe care dragostea maternă, cu al ei prim crez bunătatea — a imprimat-o în primele îndrumări spre maturitate.

Dela un colţ la altul al ţării, românii toţi îi urează M. S. Regina Elena, viaţă lungă, fericită şi senină, alături de fiul Său, Regele nostru, în mijlocul poporului al cărui neţărmurit devotament este cimentat cu încrederea că norii îngrijorărilor vor face loc Soarelui Dreptăţii, al Unităţii Naţionale, al pacinicei propăşiri.

Au inceput cele mai mari manevre ale armatei americane

New-York, 19 (Rador). — Corespondentul agenţiei „Havas Ofi" transmite:

Luni au început cele mai mari manevre ale armatei americane, dela război până astăzi. Câmpul este în statul Washington.

Din garnizoanele acestui stat s'au îmbarcat 35.000 de oameni cu destinaţia King City, situat la jumătatea drumului între San Francisco şi Los Angeles, unde se vor desfăşura mişcări de trupe şi mai considerabile.

De altfel, în toată ţara se vor face manevre, timp de o lună.

La aceste desfăşurări de forţe iau parte infanteria, artileria şi apărarea anticar.

N'AU FOST ARESTĂRI IN GERMANIA

Berlin, 19 (Rador). — Corespondentul agenţiei „Ştefani" transmite:

Ştirea privitoare la arestări în masă, în Germania, publicată de presa democrată, este categoric desminţită din sursă competentă germană.

D. Roosevelt violent atacat de presa şi opinia publică germană

Răspuns la ameninţarea de a bombarda Parisul. — Colaborarea italo-croată

Prin telefon dela corespondentul nostru particular din Berlin

Berlin, 19 Mai. — Washingtonul contra Europei, astfel este văzută situaţia la Berlin, după ultimele discursuri ale d-lor Roosevelt şi Hull, cari de data aceasta au părăsit tema obişnuită a ameninţării politice şi militare a Statelor Unite din partea puterilor Axei, încercând să convingă poporul american despre un pericol german în domeniul economic.

Din cauza aceasta, nu este de mirare că întreaga presă şi opinia publică germană iau o atitudine categorică faţă de aceste discursuri, subliniindu-se nu numai neadevărurile afirmaţiilor d-lui Roosevelt, după cari statele autoritare ar fi reuşit să încerciască Statele Unite în domeniul economic. In acelaş timp, Statele Unite sunt învinovăţite că au provocat criza economică mondială după războiul terminat în 1918, deoarece America nu a ştiut să se folosească de forţele economice pe care le-a avut, spre binele întregii omeniri. Se mai atribuie Statelor Unite vina că împreună cu ceilalţi profitori ai războiului au ţinut Germania departe de aprovizionarea cu materii prime, arătându-se în acelaş timp că tot ele au fost acelea cari au provocat prin politica lor de acordare de credite, prăbuşirea generală, prăbuşire ce a dus la criza economică mondială. Germania, Italia şi Japonia nu urmăresc decât o desvoltare economică mondială în favoarea tuturor popoarelor şi să rezolve totodată raţionalizarea materiilor prime şi a producţiei. Intenţiile acestea sunt considerate în Statele Unite ca planuri pentru subjugarea întregii omeniri, însă astfel de intenţii stau departe de Germania, Italia şi Japonia.

❖

Actualele evenimente din Marea Mediterană, în special cele din Siria, sunt urmărite cu multă atenţie la Berlin. S'a adoptat o anumită rezervă faţă de discuţiile anglo-franceze. Această rezervă este probabil cauzată de consfătuirile franco-germane, asupra cărora se vor da probabil în curând informaţii oficiale, spre a se pune capăt combinaţiilor răspândite în străinătate. Ameninţarea presei britanice că Parisul şi celalte regiuni franceze vor fi bombardate de aviaţia britanică dacă guvernul din Vi-

(Continuare in pag. 2-a)

RĂZBOIUL SFÂNT MUSULMAN

de N. BATZARIA

Precum se ştie, acest război a fost proclamat acum câteva zile de muftiul dela Ierusalim. Mai drept este să spunem că acest muftiu a dat semnalul, urmat şi de alţi şefi religioşi mahometani.

Unele lămuriri în legătură cu acest „război sfânt" vor contribui, credem, la o mai bună înţelegere a chestiuni, precum şi a raporturilor -- ce potrivit interpretării unor pasagii din Coran — ar trebui să existe între adepţii religiei lui Mahomet, de o parte, şi lumea nemahomedană, de partea cealaltă.

In principiu, orice război pornit pentru o mai mare răspândire a religiei mahometane sau pentru apărarea acestui religii este un război sfânt. Acest caracter îl păstrează începând cu războaiele duse de prorocul Mahomet şi continuând cu războaiele califilor, adică ale urmaşilor săi.

In limba arabă, pentru expresiunea „război sfânt" este un singur cuvânt: „djihad". Aşa chiar în Egipt, ministerului de război îi se spune „djihadie", ceeace s'ar traduce prin „departamentul războiului sfânt".

Un jurisconsult arab — Sidi Khalil — a stabilit de mult reguli amănunţit asupra modului cum trebue purtat acest război.

Aşa, mai întâi spune, că războiul sfânt este o datorie generală pentru musulmani. Orice comunitate musulmană trebue să fie gata să facă în fiecare an o campanie împotriva necredincioşilor, ca să întindă domeniul Islamului. Dacă victoria este câştigată cu puterea armelor, pământul cucerit e considerat că aparţine cuceritorilor. Insă, dacă adversarii nu rezistă, ci capitulează, vechii proprietari continuă a-l stăpâni.

Necredincioşii biruţii cu forţa nu devin în principiu sclavi, ci sunt puşi să aleagă între a trece la islamism sau a plăti un bir. Dacă nu optează pentru una din aceste două soluţii, pot fi ucişi.

In niciun caz însă nu trebue ucişi următorii: femeile, copiii, nebunii, bătrânii, ologii, orbii, călugării, călugăriţele şi, în genere, membrii clerului.

Iată şi alte detalii, dintre care unele vădesc sentimente de omenie.

Poţi tăia apa, de care se foloseşte duşmanul, şi poţi întrebuinţa focul, dacă în tabăra ori în localitatea, în care luptă duşmanul, nu sunt mahometani. Insă, la atacul unei fortăreţe, în care se găsesc femei şi copii, nu trebue să se recurgă nici la incendiu şi nici la

(Continuare in pag. 2-a)

O notă oficioasă franceză despre atitudinea Angliei faţă de Franţa

Vichy, 19 (Rador). — Agenţia „Havas Ofi" transmite următoarea notă oficioasă:

Manifestele semnate de generalul Catroux, aruncate de avioanele engleze deasupra satelor şi oraşelor din Siria, dovedesc că unul din ţelurile Marei Britanii este să îndepărteze Siria de Metropolă.

Anglia vrea să vâre zizanie în cea mai mare parte a imperiului francez. Ca dovadă sunt acţiunile dela Noumea, Tahiti, Gabon şi Camerun.

Pe lângă succesele datorite forţei sau unor informaţii false date francezilor cari nu mai erau în legătură cu Vichy şi mai ales datorită mijloacelor financiare masive, Anglia a înregistrat şi eşecuri grele, cu guvernul Madagascarului, la Gibuti şi mai ales la Dakar.

Franţa este fericită de a fi putut rezista cu vigoare, dar a venit ceasul ca ea să-şi regăsească totalitatea imperiului său, mai ales cel african.

Problema disidenţelor trebue să fie reglementată numai de Franţa şi de disidenţi, cea mai mare parte buni francezi, dar înşelaţi.

In clipa când Franţa se străduie ca să-i regăsească, să-i readucă pe calea cea bună, ea nu poate permite ca o putere străină să intervină pentru a împiedica realizarea acestui lucru.

Teritoriile Cead, Galun şi, în general cele din Africa ecuatorială, împreună cu Camerunul, sunt provincii ale Imperiului francez, asupra cărora trebuie restabilită suveranitatea franceză.

RELUAREA NEGOCIERILOR FRANCO-GERMANE

Vichy, 19 (Rador). — Redactorul diplomatic al agenţiei „Havas Ofi" transmite următoarele cu privire la situaţia diplomatică a Franţei:

Negocierile duse personal de amiralul Darlan, cu autorităţile germane, au fost reluate astăzi.

Vice-preşedintele de consiliu al Franţei a plecat Luni la amiază, deşi se spusese că va pleca deabia Marţi seara.

Tot Luni au fost publicate şi rezultatele întâlnirii precedente. Aceste rezultate au fost primite cu mare bucurie de populaţie, care s'a arătat în special sensibilă în reintoarcerea celor 100.000 veterani ai războiului din 1914, şi cari actualmente sunt prizonieri în Germania.

Repatrierea acestora va fi urmată de o nouă eliberare de prizonieri, a cărei modalitate se va stabili în cursul acestui schimb de vederi.

Crucea Roşie franceză şi alte organizaţiuni oficiale au trecut de pe acum la luarea de măsuri în vederea reinstalării acestor numeroşi francezi, dintre cari mulţi se vor găsi fără lucru, în clipa repatrierii lor.

Alt rezultat, adus Luni la cunoştinţa publicului, este îndulcirea măsurilor luate cu privire la liniile de demarcaţie, nu numai între zona ocupată şi cea neocupată, dar şi între acestea şi zonele rezervate, adică acelea pe care autoritătile germane le consideră ca zone de război. Până acum, acestea erau complet inaccesibile, în sensul că administraţia franceză era cu totul izolată de administraţia centrală şi că schimburile economice cu celelalte regiuni erau reduse la minimum. Această stare de lucruri se modifică încetul cu încetul.

Unitatea franceză se reconstruieşte.

La Vichy nu se mai face nici o rezervă că rezultate şi mai importante vor fi cunoscute în curând.

Informaţii venite din Berlin lasă să se prevadă un comunicat oficial asupra raporturilor franco-germane, aşa cum acestea se schiţează prin negocierile actuale.

❖

Berlin, 19 (Rador). — In cercurile politice berlineze se crede că este exclus să se publice Marţi un comunicat cu privire la relaţiile germano-franceze.

Presupunerea formulată de unii reprezentanţi ai presei internaţionale, că Parisul ar deveni teritoriu neocupat, n'a fost confirmată de cercurile competente germane.

Deasemenea nu se stie nimic la Berlin despre afirmaţia că noile acorduri germano-franceze ar suprima condiţiunile armistiţiului.

In portul Pireu numeroşi scafandri germani lucrează la scoaterea sfărâmăturilor vaselor scufundate

Berlin, 19 (Rador). — In portul Pireu, numeroşi scafandri germani şi greci lucrează la scoaterea imenselor cantităţi de sfărâmături ale vapoarelor scufundate de bombele germane. Starea acestor sfărâmături poate da o idee exactă despre eficacitatea atacurilor germane. Astfel, n'au mai fost găsite decât câteva sfărâmături. Explozia acestui depozit de muniţii a determinat şi distrugerea altor trei vapoare din apropiere. Bucăţi de fier, grele de mai multe tone, au fost aruncate până în cartierele mărginaşe ale oraşului.

Cele de mai sus arată cât de greu a fost lovit corpul expeditionar britanic prin puternicele atacuri ale forţelor germane.